

en af de Kandidater, der havde stillet sig i de overordentlige Kredse. Naar det da ved den senere Opstilling — thi Opstillingen kunde ikke ske strax — viste sig, at der indenfor samme overordentlige Valgkreds var faldet Stemmer af saa mange Vælgere, som svarede til 16,000 Indvaanere, saa skulde en saadan Kreds have sin Repræsentant. Man har, som sagt, ment, at en saadan Ordning ikke vilde være stemmende med Grundloven, idet denne nødvendigvis skulde fordrage geografiske Kredse; men paa den anden Side skal jeg dog bemærke, at der ogsaa har gjort sig en anden Opfattelse gjældende, og saaledes fandt jeg i Dagbladet for den 26de November 1873 en Udtalelse, som jeg tillader mig at tage til Indtægt for min Mening. Bladet hævdede nemlig, at Grundloven ikke med et Ord nævner Hensynet til Afstanden, men udelukkende gjør Folketallet til det Bestemmende, idet alt det Hensyn, der tages til de geografiske Forhold, ligger indirekte indskudt i det lille Ord „omtrent“. Jeg skal indskrænke mig til disse Bemærkninger.

Frederiksen: Jeg skal ikke følge det ærede Medlem, som nu satte sig (Bajer) hverten til Argentina eller til Chili, heller ikke til det, han til syvende og sidst kom til, da han endogjaa vilde have 10 nye Valgkredse, og, saa vidt jeg opfattede ham, vilde indføre noget lignende som at løse Sognebaand lige overfor os Rigsdagsmænd. Jeg maa tilstaa, at denne hans Tanke var mig ny. Jeg tilstaa i det Hele, at jeg ikke tror, det er saa frugtbart at følge det ærede Medlem; jeg foretrækker Udtalelserne fra det ærede Medlem for Blæsenborg som en mere frugtbart Sorbumb. Det er mig altid en sand Fornøjelse at høre det ærede Medlem; men jeg maa tilstaa, at det ærede Medlem et Par Gange i Dag forhauser mig lidt, og navnlig da han vilde fortolke Grundloven. Er der Noget, det ærede Medlem ellers gjør gjældende, saa er det, at han staar paa et strengt Rettsstandpunkt, og det forundrede mig derfor noget, at han vilde komme med en Fortolkning af Grundloven som den, at det skulde være Grundlovens Hensigt at bevare Tallet „100“ (Holsstein=Ledreborg: Det sagde jeg ikke). Jo, det sagde det ærede Medlem. (Holsstein=Ledreborg: Nei, jeg sagde, at det var ikke Grundlovens Mening at bevare et bestemt Talforhold). Sa, at det har været Grundlovens Mening at bevare et bestemt Talforhold. Det ærede Medlem har ikke haft mindste Grund til at sige noget Saadant, naar han vil holde sig til Grundlovens Bestemmelse, som er, at der skal være et Medlem omtrent for hver 16,000 Indvaanere, altsaa ikke et bestemt Tal af Rigsdagsmænd men et bestemt Tal i Forhold til Indbyggertallet. Der staar, at Antallet af Folkethingets Medlemmer skal omtrent være efter Forholdet af et Medlem til 16,000 Indvaanere, altsaa aldeles ikke et be-

stemt Tal af Rigsdagsmænd, men et Antal i Forhold til det værende Indvaanertal her i Landet, eller ganske det Modsatte af, hvad det ærede Medlem sagde, at Grundloven har villet. Det ærede Medlem, som nys havde Ordet, kom jo for Øvrigt ogsaa med Noget om „Indryk af Forudsætningen i Grundloven“, medens man dog her har Grundlovens simple Ord, at Tallet af Medlemmerne skal være i Forholdet 1 til omtrent 16,000. Det ærede Medlem talte Noget om, at man uafslædig i hver Samling skulde gjøre Valgloven om. Han har altsaa ikke lagt Mærke til, at vi her kun have Folketelling hvert tiende Aar, hvilken altid har været anerkjendt som en naturlig Foranledning til at foretage de nødvendige Forandringer. Saa var det ærede Medlem meget ivrig mod Kjøbstæderne. Det maa være en Følge af det nyeste Standpunkt, det ærede Medlem har indtaget her i Salen. Jeg har i det Mindste ikke tidligere opfattet hans Solbning saaledes, at han skulde være mindre gunstig findet mod Kjøbstæderne. Jeg skal her kun hævde, at det ganske naturlige, simple Standpunkt overalt, hvor man har at vælge Stedet, er dog at tage de naturlige Centra (Afbrydelse af Th. Nielsen), og det vil selv det ærede Medlem her foran mig (Th. Nielsen) vistnok indrømme mig, det er til Byerne, Folk tage hen og afgjøre deres Forretninger, det er Byerne, Beiene i Almindelighed samles til, og hvor det i det Hele er bekvemst for de Fleste at møde; der er endvidere der Lokaler at faae til skriftlig Afstemning, og endelig kommer dertil, at den Befolkning, som bor der, i Almindelighed ikke har Befordringsmidler til Naadighed, Jeg tror saaledes, at, fra hvilken Side man end vil tage det, vilde det være unaturligt at udelukke Kjøbstæderne fra at være Valgsteder, hvor Forholdene gjøre det muligt, lige som vi jo overhovedet have alle andre Ting samlede i Kjøbstæderne. Da saa det ærede Medlem nærmere skulde vise Betskafenheden af Regjeringens Forslag ved Exempler, da maa jeg tilstaa, at de forekom mig overordentlig uheldige. Jeg hørte egentlig kun to Exempler, som han meget skarpt fremhævede, og det var de Valgkredse, som det ærede Medlem for Maribo Amts 1ste Valgkreds (Steffensen) og jeg repræsenterer. Han syntes, at navnlig i vore Valgkredse Regjeringen aabenbart har foreslaaet en for os, som for Diebliffet støtter den, gunstig Ordning. Han kjender slet ikke Forholdet; thi ellers vilde han vide, at det aldeles ikke har nogen saadan Betydning; for Maribo Amts 1ste Valgkreds har det aldeles ingen Betydning, og for mig har det snarest den, at de Dele af 2den Valgkreds, der gaa bort, høre til mine troeste Vælgere, da disse Kommuner tildeels endogjaa saa at sige som een Mand have stemt paa mig. Jeg nævner dette, fordi det ærede Medlem med saa meget Oftertryk duede ved Exemplerne og netop ved disse Exempler vilde give hele Forslaget bets-